

Tytuł karty pracy: **Kto w XIX wieku walczył o polską tożsamość?**

Temat: **Ruch narodowy na Śląsku Cieszyńskim w XIX w.**

Autor: **Maria Szostak**

Zespół roboczy: **Beata Bednářová, Beata Mendrek, Kristina Pochobradská, Maria Szostak**

Grupa docelowa: **etap IV**

KARTA ODPOWIEDZI

Ćwiczenie 1.

- a. walka o niepodległość
- b. droga do niepodległości, obalenie monarchii, reformy społeczne

Ćwiczenie 2.

- a. walka o niepodległość
- b. walka a trzema zaborcami, różne drogi do niepodległości: powstanie zbrojne, praca organiczna

Ćwiczenie 3 i 4,

Do wykorzystania poniższe tezy:

1. Postawy wobec niepodległości były zróżnicowane w czasie i przestrzeni. Prawie wszędzie widoczne są dążenia do niepodległości oparte równocześnie na walce zbrojnej i postawach pozytywistycznych. Powszechnym zjawiskiem są też postawy lojalności wobec państwa zaborczego, często w celu uzyskania większej autonomii.
2. Każdy program był uwarunkowany ówczesnymi warunkami społeczno- politycznymi występującymi w całej Europie.
3. W dążeniach narodów do niepodległości można zauważyć pewną ewolucję od dążenia do autonomii kulturowej do samodzielności politycznej, choć nie jest to zjawisko powszechne.
4. Na rozwój ruchu narodowego i jego specyfikę miały wpływ uwarunkowania historyczne i układ sił międzynarodowych w ówczesnej Europie.

5. Ruch narodowy na Śląsku Cieszyńskim musiał uwzględniać wielowiekowe zmiany granic, różnorodność wynikającą z terenu pogranicza, zróżnicowanie kulturowe i religijne. Wpływy polskie, czeskie i niemieckie czyniły ten teren wyjątkowo zróżnicowanym. Różnorodność postaw mogła zatem służyć uciekaniu się do śląskości, jako pewnej alternatywy.

6. Określenie Śląska Cieszyńskiego „Polskim Piemontem” ma swoje uzasadnienie w gruntownym przygotowaniu tamtejszej społeczności do samodzielnego narodu politycznego. Odbywało się to przede wszystkim poprzez pracę organiczną, polskie instytucje oświatowe, instytucje kulturalne i gospodarcze.

7. Słabością ruchu narodowego było jego rozbitcie nie tylko polityczne, ale przede wszystkim religijne.

8. Cechą ruchu na Śląsku Cieszyński były również podziały pomiędzy częścią ludności katolickiej i ewangelickiej

Bibliografia:

Chlebowczyk J., *Nad Olzą. Śląsk Cieszyński w wiekach XVIII, XIX i XX*, Katowice 1971.

Historia Górnego Śląska. Polityka, gospodarka i kultura europejskiego regionu, red. J. Bahlcke, D. Gawrecki, R. Karczmarek, Gliwice 2011.

Ilustrowany słownik dziejów Śląska, red. B. Snoch, Katowice 1991.

